

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Voorzitters CIO, CJO, CMO, BUN en Hindoeraad
(per mail)

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

mr. D. Kuus

T 070 370 79 11

F 070 370 75 16

Datum 15 december 2020
Onderwerp Afgekondigde maatregelen 14 december

Ons kenmerk

Uw kenmerk

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Naar aanleiding van het telefoongesprek van gisteren heb ik u toegezegd met een brief te komen, waarbij ik een overzicht geef van de maatregelen die relevant zijn voor uw organisatie.

Er zijn gisteren geen maatregelen specifiek voor gebedshuizen en andere religieuze organisaties afgekondigd in verband met vrijheid van godsdienst en scheiding tussen kerk en staat. Zoals bekend is in de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 geregeld dat een persoon die in gemeenschap met anderen zijn godsdienst of levensovertuiging belijdt, is uitgezonderd van het verbod op groepsvorming (artikel 58g). In besloten plaatsen, waaronder kerken moskeeën, tempels en andere gebedshuizen, geldt wel de veilige-afstandsnorm van 1,5 m en de zorgplicht van de beheerder van het gebouw. Daarnaast is het dringende advies om niet te zingen in groepsverband. Voorafgaand of na een religieuze bijeenkomst geldt de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 voor iedereen.

Wel adviseren we de kerken en religieuze organisaties dringend om zich aan te sluiten bij de overheidsmaatregelen.

Deze som ik hierna op. Voor nu wil ik graag uw aandacht vragen voor het volgende, eigenlijk in afwijking van het hierna genoemde maximum aantal personen bij bijeenkomsten.

Gelet op de afgekondigde maatregelen van gisteren doe ik een zeer dringend beroep op u om alle vieringen rond de Kerst (en ook in de aanloop naar de Kerst en zolang de huidige maatregelen gelden) digitaal te houden en fysieke bijeenkomsten tot een absoluut minimum te beperken. Het is van belang dat we samen het virus eronder krijgen en dat vergt een inspanning van ons allen. Mogelijk is het goed dat u samen met de andere organisaties het bestaande communiqué aanpast dan wel een nieuw communiqué uitbrengt waarin u uw achterban oproept om de vieringen zoveel mogelijk digitaal te houden.

Relevante overheidsmaatregelen die nu gelden zijn voor het overige:

- de basisregels, zoals het 1,5m afstand houden
- groepsvorming van maximaal 2 personen (bijv. op een erf van een kerk of moskee)
- alcoholverbod buiten na 20.00 uur (bijv. geen glühwein drinken buiten na een kerstnachtdienst)
- voor besloten plaatsen (zoals woningen en kantoren) geldt maximaal 30 personen per ruimte (inclusief kinderen). Kerken en andere religieuze organisaties zijn echter in de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 uitgezonderd op het maximaal aantal personen per zelfstandige ruimte. Evenwel doe ik een dringende beroep op u zoals hierboven omschreven.
- verbod op evenementen
- detailhandel is gesloten, dus een winkeltje in een kerk of religieuze instelling mag ook niet open voor zover dit geen onderdeel is van de geloofsbelijdenis
- blijf zoveel mogelijk thuis en maak geen onnodige reisbewegingen
- voor uitvaarten geldt een maximum aantal personen van 100
- voor huwelijken geldt een maximum aantal personen van 30

Begin oktober heeft uw organisatie samen met een aantal andere religieuze en levensbeschouwelijke organisaties een communiqué uitgebracht naar aanleiding van de oplopende besmettingen destijds. Het zou enorm helpen in de bestrijding van het virus als u nog deze week met elkaar, of anders per koepel, een soortgelijk communiqué zou willen uitbrengen dat aan het voorgaande aandacht besteedt.

De afgelopen maanden is er vanuit uw gemeenschappen extra aandacht geweest voor kwetsbaren en eenzamen in uw gemeenschap en daarbuiten, daar is het kabinet u erkentelijk voor. Deze fase zal voor hen extra zwaar zijn met het forse pakket maatregelen, daarom vraag ik namens het kabinet nog eens extra aandacht voor deze groep. We zullen er samen de schouders onder moeten zetten.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus